

PLAN OPERATIONAL AL MANAGEMENTULUI RISCURILOR

Număr cod intern: P – 17, ed.1, rev.7
Număr cod ASF: 0017

Exemplarul nr. _
☐ Exemplar controlat
☐ Exemplar necontrolat

APROBAT - DIRECTOR GENERAL

– Adrian SIMIONESCU

REVIZUIT - Ofițer Conformitate

– Andi BRĂDICEANU

Data intrării în vigoare: 01.04.2019

LISTA DE CONTROL A REVIZIILOR

Identificarea documentului:

1	Denumire	<i>PLAN operațional al managementului riscurilor</i>
2	Cod	<i>P – 17</i>
3	Ediție	<i>1</i>
4	Revizie	<i>7</i>

Nr. Ediție/ revizie	Data revizie	Pagini revizuite	Revizuit de :	Aprobat de:	Conținutul reviziei
1/6	05/04/2018	19	Mihaela Miu	Adrian Simionescu	Revizie periodică: - introducere Listă de control a reviziilor; - revizuire conținut.
1/7	19/03/2019	integral	Andi Brădiceanu	Adrian Simionescu	Revizie periodică: - revizuire conținut.

1. SCOP

Procedura reliefează modul transpunerii în practică a strategiei de management al riscului la nivelul **S.S.I.F. VIENNA Investment Trust**.

2. DOMENIU DE APLICARE

Procedura este aplicabilă întregului personal implicat în procesul de administrare a riscurilor la nivelul **S.S.I.F. VIENNA Investment Trust**.

3. DOCUMENTE DE REFERINȚĂ

Legea nr.126/2018 privind piețele de instrumente financiare (**Legea nr.126/2018**)

Regulamentul nr. 3/2014 privind unele aspecte legate de aplicarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 99/2006 privind instituțiile de credit și adecvarea capitalului și a Regulamentului (UE) nr.575/2013 al Parlamentului European și al Consiliului din 26 iunie 2013 privind cerințele prudențiale pentru instituțiile de credit și firmele de investiții și de modificare a Regulamentului (UE) nr.648/2012, cu modificările și completările ulterioare (**Regulamentul nr.3/2014**)

Norma nr.4/2018 privind gestionarea riscurilor operaționale generate de sistemele informatice utilizate de entitățile autorizate/avizate/înregistrate, reglementate și/sau supravegheate de către Autoritatea de Supraveghere Financiară, cu modificările și completările ulterioare (**Norma nr.4/2018**)

Regulamentul (UE) nr.575/2013 al Parlamentului European și al Consiliului privind cerințele prudențiale pentru instituțiile de credit și societățile de investiții și de modificare a Regulamentului (UE) nr.648/2012, cu modificările și completările ulterioare (**Regulamentul UE 575/2013**)

Regulamentul (UE) nr. 648/2012 al Parlamentului European și al Consiliului privind instrumentele financiare derivate extrabursiere, contrapărțile centrale și registrele centrale de tranzacții (EMIR), cu modificările și completările ulterioare (**Regulamentul UE nr.648/2012**)

Regulamentul A.S.F. nr.2/2016 privind aplicarea principiilor de guvernanță corporativă de către entitățile autorizate, reglementate și supravegheate de A.S.F. (**Regulamentul nr.2/2006**)

Acte normative aplicabile, în vigoare

4. DEFINIȚII

Definițiile utilizate în procedură sunt preluate din actele normative aplicabile.

Risc - O situație nedorită care are și o probabilitate de apariție și o consecință negativă potențială asupra activității. Riscurile sunt generate din incertitudinea cauzată de incapacitatea de a prezice sau de a controla evenimentele și sunt inerente oricărei activități, putând apărea la orice moment pe timpul ciclului de viață al activității; reducerea incertitudinilor conduce la reducerea riscului.

Risc de piață - riscul de a înregistra pierderi aferente pozițiilor din bilanț și din afara bilanțului datorită fluctuațiilor nefavorabile pe piață ale prețurilor (cum ar fi, de exemplu, prețurile acțiunilor, ratele de dobândă, cursurile de schimb valutar).

Risc de credit - risc actual sau viitor de afectare negativă a profiturilor și capitalului ca urmare a neîndeplinirii de către debitor a obligațiilor contractuale sau a eșecului acestuia în îndeplinirea celor stabilite.

Risc operațional - risc de pierdere determinat fie de utilizarea unor procese, sisteme interne și resurse umane inadecvate sau care nu și-au îndeplinit funcția în mod corespunzător, fie de evenimente și acțiuni externe și care include riscul juridic. Riscul operațional include și riscul legal (juridic) definit astfel: risc de pierdere ca urmare atât a amenziilor, penalităților și sancțiunilor de care instituția este pasibilă în caz de neaplicare sau aplicare defectuoasă a dispozițiilor legale sau contractuale, cât și a faptului că drepturile și obligațiile contractuale ale instituției și/sau ale contrapartidei sale nu sunt stabilite în mod corespunzător.

Risc de rată a dobânzii - Riscul actual sau viitor de afectare negativă a profiturilor și capitalului ca urmare a unor modificări adverse ale ratelor dobânzii.

Risc aferent tehnologiei informației (IT) - Subcategorie a riscului operațional care se referă la riscul actual sau viitor de afectare negativă a profiturilor și capitalului, determinat de inadecvarea strategiei și politicii IT, a tehnologiei informației și a procesării informației, cu referire la capacitatea de gestionare, integritatea, controlabilitatea și continuitatea acestora sau de utilizarea necorespunzătoare a tehnologiei informației.

Risc reputațional - riscul actual sau viitor de afectare negativă a profiturilor și capitalului determinat de percepția nefavorabilă asupra imaginii S.S.I.F de către clienți, contrapartide, acționari, investitori sau autorități de supraveghere.

Risc strategic - riscul actual sau viitor de afectare negativă a profiturilor și capitalului determinat de schimbări în mediul de afaceri sau de decizii de afaceri defavorabile, de implementarea inadecvată a deciziilor sau de lipsa de reacție la schimbările din mediul de afaceri.

Risc de model - o pierdere posibilă pe care o S.S.I.F ar putea să o înregistreze ca urmare a unor decizii care ar putea fi bazate, în principal, pe rezultatele modelelor interne, din cauza unor erori în dezvoltarea, implementarea sau utilizarea acestor modele.

Risc de transfer - riscul ca un debitor să nu poată converti moneda locală într-o monedă străină, fiind astfel în imposibilitatea de a efectua plăți în contul datoriei în moneda străină respectivă. Acest risc rezultă în mod normal din restricții de schimb valutar impuse de guvernul din țara debitorului.

Risc de lichiditate - riscul actual sau viitor de afectare negativă a profiturilor și capitalului, determinat de incapacitatea S.S.I.F de a-și îndeplini obligațiile la scadența acestora.

Risc semnificativ - risc cu impact însemnat asupra situației patrimoniale și/sau reputaționale a S.S.I.F..

Risc sistemic - riscul de producere a unei deteriorări la nivelul sistemului financiar, care poate avea consecințe negative grave pentru sistemul financiar și pentru economia reală.

Scenariu de risc - Înlănțuirea sau combinația de evenimente care conduc de la cauza inițială la consecința nedorită.

Eveniment – orice situație ale cărei coordonate se încadrează în definiția riscului operațional, identificată de orice persoană din cadrul societății și care poate cauza pierderi financiare reale sau potențiale.

Pierdere potențială – concretizarea unui eveniment de risc operațional cu efecte cuantificabile care însă nu se soldează cu pierderi efective datorită măsurilor implementate de control al riscului operațional.

Apetit la risc – nivelul absolut al riscurilor pe care S.S.I.F. este pregătită să și-l asume în mod aprioric.

Index (de risc) - Scor utilizat pentru măsurarea mărimii unui risc; este produsul probabilității de apariție și a severității consecințelor, măsurate prin scoruri.

Proces intern de evaluare a adecvării capitalului la riscuri - componentă a cadrului de administrare a activității S.S.I.F., care vizează ca organul de conducere al acesteia să asigure identificarea, măsurarea, agregarea și monitorizarea în mod adecvat a riscurilor S.S.I.F., deținerea unui capital intern adecvat la profilul de risc și utilizarea și dezvoltarea unor sisteme solide de administrare a riscurilor.

Tendința (trendul) riscurilor - Evoluția riscurilor pe parcursul ciclului de viață al activității.

Managementul riscului - Activități coordonate pentru direcționarea și controlul organizației cu privire la riscuri.

Acceptarea riscului - Decizia de a accepta un risc.

Tratarea riscului - Procesul de selecție și implementare a măsurilor pentru modificarea riscului.

Comunicare (de riscuri) - Toate informațiile și datele necesare pentru managementul riscului adresate funcțiilor de decizie.

Politica de management a riscurilor - Descrie atitudinea în privința riscurilor, măsurile luate pentru managementul riscurilor, ce riscuri este Societatea pregătită să accepte, și definește cerințele principale pentru planul de management al riscurilor.

Procesul de management (al riscurilor) - Constă în toate activitățile legate de identificarea, analiza și evaluarea, reducerea și acceptarea riscurilor.

Risc rezidual - Riscul rămas după implementarea măsurilor de reducere a riscurilor.

Risc rezolvat - Un risc care a fost transformat într-unul acceptabil.

Risc nerezolvat - Un risc pentru care tentativele de reducere nu sunt fezabile, nu pot fi verificate, sau nu au avut succes: un risc care rămâne inacceptabil.

Profil de risc – suma expunerilor S.S.I.F. la riscurile reale și potențiale.

5. PROPRIETAR DE PROCES: Director General

6. RESPONSABILITĂȚI

Persoana desemnată cu evaluarea și administrarea riscurilor va implementa procedurile de risc ale societății, va instrui personalul societății în legătură cu identificarea, evaluarea, monitorizarea, gestionarea și raportarea riscurilor și va urmări respectarea procedurilor interne emise în legătură cu administrarea riscurilor. Funcția de administrare a riscurilor trebuie să fie implicată în mod activ la elaborarea strategiei S.S.I.F. privind administrarea riscurilor și în toate deciziile privind administrarea riscurilor semnificative și să poată oferi o imagine completă asupra întregii game de riscuri la care este expusă S.S.I.F.

Persoana desemnată cu evaluarea și administrarea riscurilor va raporta conducerii orice încălcare a regulilor și procedurilor interne incidente activității de administrare a riscurilor.

Funcția de administrare a riscurilor se va asigura că toate riscurile semnificative sunt identificate, măsurate și apoi raportate în mod corespunzător.

Coordonatorul funcției de administrare a riscurilor are responsabilități distincte privind funcția de administrare a riscurilor.

Departamentul Financiar-Contabil va calcula cerințele de capital conform acordului Basel III, sub atenta monitorizare a administratorului de risc.

Personalul S.S.I.F. Vienna Investment Trust S.A. va urmări și va raporta persoanei desemnate cu evaluarea și administrarea riscurilor orice eveniment care ar putea supune Societatea la risc.

7. PROCEDURA

7.1 RISCUL DE PIAȚĂ

7.1.1 Portofoliul de tranzacționare

Portofoliul de tranzacționare al Societății cuprinde toate pozițiile pe instrumente financiare și mărfuri care sunt deținute fie cu intenție de tranzacționare, fie pentru a acoperi alte elemente din portofoliul de tranzacționare și care, fie sunt libere de orice clauze restrictive cu privire la posibilitatea tranzacționării acestora, fie pot fi acoperite. Pozițiile deținute cu intenție de tranzacționare sunt acele poziții deținute intenționat în vederea revânzării pe termen scurt și/sau cu intenția de a beneficia de pe urma diferențelor pe termen scurt, reale sau așteptate, dintre prețul de cumpărare și cel de vânzare sau de pe urma altor variații de preț sau de rată a dobânzii. Termenul "poziții" include poziții proprii și poziții care rezultă atât din servicii prestate clienților (client servicing), cât și din operațiuni efectuate în calitate de formator de piață. Portofoliului de tranzacționare al S.S.I.F. Vienna Investment Trust S.A. va cuprinde pozițiile din contul de House. Nu vor fi incluse în portofoliului de tranzacționare pozițiile cuprinse în portofoliile conturilor discreționare deoarece, conform contractului, Societatea nu-și asumă răspunderea în cazul unor evoluții nefavorabile a pieței sau în situația falimentului debitorului.

7.1.2 Evaluarea pozițiilor din portofoliul de tranzacționare

Portofoliul de tranzacționare al S.S.I.F. Vienna Investment Trust S.A. conține titluri de capital (acțiuni tranzacționate la Bursa de Valori București). Acțiunile din portofoliului de tranzacționare al Societății sunt evaluate zilnic la prețurile de închidere afișate de Bursa de Valori București; acțiunile care se tranzacționează pe piața XMBS se evaluează la prețul mediu. În cazul în care nu s-au efectuat tranzacții cu simbolul respectiv în ziua curentă se va folosi ultimul preț afișat de Bursa de Valori București pe simbolul respectiv.

S.S.I.F. Vienna Investment Trust S.A. are posibilitatea de a vizualiza portofoliul de tranzacționare în softul de back-office al Societății, soft utilizat pe bază de user și parolă.

7.1.3 Procedura privind administrarea generală a portofoliilor

În cadrul S.S.I.F. Vienna Investment Trust S.A. funcționează comitetul de investiții care are putere de decizie în privința administrării portofoliilor.

Obiectiv

Societatea își propune să investească în acțiuni ale societăților a căror creștere în piață este susținută de rezultate. Pentru atingerea acestui deziderat, administrarea portofoliilor se bazează pe rezultatele analizei fundamentale și tehnice.

Societatea se asigură că personalul implicat în activitatea de analiză posedă un nivel adecvat de cunoștințe și competență, inclusiv cunoștințe suficiente cu privire la cerințele și procedurile de reglementare relevante, în vederea îndeplinirii responsabilităților care îi revin.

Comitetul de Investiții Zilnic

Comitetul de Investiții se întrunește zilnic și deliberază pe baza situațiilor și propunerilor întocmite de Departamentul Analiză.

Zilnic se stabilește un portofoliu de referință, care este portofoliul optim din punctul de vedere al comitetului de investiții, spre a cărei structură se tinde în cazul fiecărui portofoliu administrat.

Comitetul de Investiții Lunar

Primul Comitet de Investiții din fiecare lună va avea pe ordinea de zi, suplimentar față de Comitetul de Investiții zilnic stabilirea programului de analize pentru următoarele 30 de zile.

7.1.4 Cerințe de capitalul – riscul de piață

Determinarea necesarului de capital pentru acoperirea riscului de piață se va face în conformitate cu prevederile Regulamentului (UE) nr.680/2014 de stabilire a unor standarde tehnice de punere în aplicare cu privire la raportarea în scopuri de supraveghere a instituțiilor în conformitate cu Regulamentul (UE) nr. 575/2013 al Parlamentului European și al Consiliului.

Fluctuațiile prețurilor pe care piețele le înregistrează, generează următoarele riscuri financiare:

- a) fluctuațiile de pe piața ratei dobânzii - generează riscul de rată a dobânzii, care datorită dinamicii factorilor care afectează piața ratei dobânzii se împarte în două categorii:

Riscul de rată a dobânzii pe termen scurt;

Riscul de rată a dobânzii pe termen lung.

- b) fluctuațiile de pe piața valutară - generează riscul de curs valutar;

- c) fluctuațiile de pe piața instrumentelor financiare - generează riscul de poziție al respectivului instrument financiar (riscul de variație al prețului). În cazul riscului de variație al prețului instrumentului financiar se are în vedere trei aspecte:

Variația generală a prețurilor instrumentelor financiare listate pe respectiva piață a indicilor pieței;

Variația prețului instrumentului financiar în raport de variația valorii indicilor respectivei piețe;

Variația prețului instrumentului financiar datorată anumitor știri referitoare la emitent - șoc idiosincratic;

- d) fluctuațiile de pe piața mărfurilor - generează riscul de marfă.-

7.2 RISCUL DE CREDIT

Obiectiv

S.S.I.F. Vienna Investment Trust S.A. adoptă prezentele norme destinate tratamentului riscului de credit, în conformitate cu dispozițiile Regulamentului (UE) nr.680/2014 de stabilire a unor standarde tehnice de punere în aplicare cu privire la raportarea în scopuri de supraveghere a instituțiilor în conformitate cu Regulamentul (UE) nr. 575/2013 al Parlamentului European și al Consiliului.

Prezentele norme se aplică tranzacțiilor în marjă, acordării de credite și împrumutului de instrumente financiare.

Definiții

În aplicarea prezentelor norme, termenii de mai jos au următoarele semnificații:

- a) vânzare în lipsă – vânzarea unor instrumente financiare pe care vânzătorul nu le deține în proprietate la momentul vânzării și pe care acesta le-a împrumutat în prealabil prin încheierea unui contract cadrul de împrumut;
- b) marjă – nivelul minim pe care clientul trebuie să îl mențină în contul de marjă deschis la S.S.I.F. pentru garantarea tranzacțiilor în marjă. Marja poate fi constituită în numerar, inclusiv valute străine cu luarea în considerare a riscului valutar, în instrumente financiare, în obligațiuni garantate integral de stat, precum și în titluri de stat cu scadența mai mică de 12 luni;
- c) apel în marjă – cererea cu titlu de obligativitate pentru încadrarea în limitele impuse prin contract în cazul contului de marjă;

- d) tranzacții în marjă – tranzacțiile efectuate de S.S.I.F. în numele clientului său fie cu instrumente financiare - în baza unui credit acordat acestuia pentru cumpărarea unor instrumente financiare sau în baza unui împrumut de instrumente financiare acordat în scopul efectuării unor vânzări în lipsă, fie cu instrumente financiare derivate;
- e) contul de marjă – contul în care se înregistrează tranzacțiile în marjă cu instrumente financiare/instrumente financiare derivate, este contul în care se evidențiază fondurile banești și/sau contravaloarea instrumentelor financiare constituite sub formă de colateral în vederea garantării pozițiilor deschise, precum și drepturile dobândite și obligațiile asumate.

Societatea va deschide un cont de marjă pentru valori mobiliare/instrumente financiare derivate pe numele persoanelor fizice sau juridice pentru care va efectua tranzacții în marjă.

În cazul în care cumpărările în marjă și vânzările în lipsă cu instrumente financiare ale clientului au loc în același timp, se vor deschide conturi sintetice separate pentru cele două tipuri de tranzacții.

Conturile de marjă vor fi separate de celelalte conturi ale clientului deschise la societate.-

7.2.1. Tranzacții în marjă cu instrumente financiare

La deschiderea unui cont de marjă, este obligatorie semnarea unui contract pentru tranzacții în marjă, care să conțină cel puțin următoarele prevederi:

- a) părțile contractante;
- b) obiectul contractului;
- c) marja inițială și nivelul minim al marjei ce trebuie menținut în perioada de derulare a contractului;
- d) clauze referitoare la responsabilitățile clientului pentru plata sumei împrumutate și dobânzilor aferente creditului obținut de la S.S.I.F., inclusiv suma, perioada creditului, dobânda, plata în avans și perioada de rambursare pentru creditul folosit de client, principiile care vor fi aplicate în cazul neplății la termen;
- e) clauze referitoare la împrumutarea de instrumente financiare achiziționate prin cumpărări în marjă în numele clientului altor persoane fizice sau juridice sau la folosirea instrumentelor financiare achiziționate prin tranzacții în marjă în numele clientului ca garanție în schimbul creditului obținut de client;
- f) clauze privind situația în care marja scade sub valoarea minimă prevăzută în contract, respectiv perioada în care clientul are obligația să răspundă apelului în marjă și, dacă e cazul, transformarea instrumentelor financiare constituite ca garanție în numerar, în scopul acoperirii diferenței;
- g) clauze privind exercitarea drepturilor cu privire la valorile mobiliare ce fac obiectul cumpărărilor în marjă și al vânzărilor în lipsă (dividende, dobânzi, acțiuni gratuite, splitări etc);
- h) clauze referitoare la retragerea de numerar din contul în marjă;
- i) clauze privind tarifele și comisioanele ce vor fi plătite de către client, precum și stabilirea condițiilor plății;
- j) clauze privind modul de încetare a contractului.

La deschiderea contului de marjă, clientul este obligat să depună o garanție reprezentând echivalentul a cel puțin 50% din valoarea de piață a instrumentelor financiare ce urmează a fi achiziționate prin tranzacții în marjă, sub formă de numerar sau de instrumente financiare.

Societatea poate solicita clienților constituirea marjei inițiale într-un procent mai mare de 50%.

Valorile mobiliare din contul de marjă vor fi evaluate de către societate luând în considerare următoarele principii:

- a) în ziua cumpărării, prețurile de achiziție și comisioanele aferente;
- b) în zilele următoare, prețul de închidere al instrumentelor financiare din ședința precedentă;
- c) în situația în care nu s-a efectuat nici o tranzacție cu valoarea mobilă în ședința precedentă și nu se poate obține un preț de închidere, se va folosi prețul comunicat de piața reglementată pentru respectiva valoare mobilă.

Valoarea stabilită conform principiilor enumerate mai sus va fi considerată valoarea curentă de piață și va fi folosită pentru aplicarea prezentei secțiuni.

Pe parcursul derulării cumpărărilor în marjă cu instrumente financiare, în contul în marjă al clientului trebuie păstrate instrumente financiare sau bani reprezentând cel puțin 25% din valoarea curentă de piață a instrumentelor financiare cumpărate în baza creditului acordat sau împrumutate pentru decontarea vânzărilor în lipsă și a dobânzilor și comisioanelor aferente.

Societatea poate solicita clienților menținerea unui nivel al marjei într-un procent mai mare de 25%, în concordanță cu nivelurile de risc ale instrumentelor financiare achiziționate și cu situația financiară a clientului.

Pentru eliminarea pierderilor, în cazul în care valoarea contului de marjă scade sub nivelul stabilit mai sus, S.S.I.F. va include în contract o clauză referitoare la "ordinul de vânzare automată".

Societatea are obligația să calculeze zilnic valoarea contului de marjă pentru instrumente financiare al fiecărui client și să procedeze la ajustarea acestuia la nivelul minim conform procedurii.

Dacă valoarea marjei se situează sub limita minimă, datorită schimbărilor valorii curente de piață a instrumentelor financiare, societatea va emite un apel în marjă și va informa clientul asupra datei la care s-a constatat deficitul în marjă, solicitând prin acesta ca deficitul să fie acoperit.

Apelul în marjă reprezintă suma ce trebuie depusă de către client pentru completarea sumei din cont până la nivelul riscului calculat, care este egal cu marja necesară pentru toate pozițiile deschise.

Apelul în marjă este explicit precizat în timp real în raportul zilnic de tranzacționare disponibil online. În situația în care marja necesară este mai mică decât soldul, având o valoare între 80 și 100% din acesta, clientul respectiv primește avertismente vizuale cu privire la această situație.

În situația în care un cont al unui client înregistrează apel în marjă, respectiv marja necesară este mai mare decât soldul, societatea are dreptul de a închide forțat pozițiile deschise ale clientului aflat în această situație, fără alte notificări. Închiderea pozițiilor se va face prin executarea inversă a ultimelor tranzacții, până la acoperirea apelului în marjă.

În acest caz, societatea va închide poziții până în momentul în care în contul respectiv al clientului va fi afișat „Disponibil tranzacții” mai mare sau egal cu 0 (zero).

Pe durata existenței apelului în marjă, sistemul tehnic nu va mai permite clientului să deschidă noi poziții și nu va mai permite plasarea, modificarea sau anularea de ordine.

În situația în care clientul nu răspunde apelului în marjă și deficitul nu a fost eliminat în perioada stabilită în contract, care nu va depăși un termen de maxim 5 minute, societatea este autorizată să închidă forțat din proprie inițiativă, pozițiile deschise ale clientului până la acoperirea deficitului.

Apelul în marjă nu poate fi acoperit cu instrumente financiare sau numerar din alte conturi ale clientului deschise la societate decât în baza unei instrucțiuni scrise a clientului.

Veniturile din dobânzi și dividende aferente instrumentelor financiare achiziționate de către client prin tranzacții în marjă și depuse pentru acoperirea nivelului minim al marjei, se vor cuveni clientului. Aceste venituri vor putea fi colectate de către societate în numele clientului, dacă acest lucru se prevede prin contract.

În cazul în care societatea intermediază oferte publice de instrumente financiare nu se va putea angaja în tranzacționarea în marjă a acestor instrumente financiare în perioada ofertei publice.-

7.2.2. Vânzarea în lipsă a instrumentelor financiare

Societatea va deschide pentru fiecare client un cont de marjă și va încheia cu acesta un contract pentru vânzări în lipsă de instrumente financiare, înaintea efectuării unei vânzări în lipsă.

Contractul pentru vânzări în lipsă de instrumente financiare încheiat între societate și client trebuie să cuprindă cel puțin următoarele prevederi:

- a) părțile contractante;
- b) obiectul contractului;
- c) clauze referitoare la transmiterea ordinelor privind vânzările în lipsă de instrumente financiare;
- d) clauze de valabilitate a ordinelor pentru vânzările în lipsă de instrumente financiare;
- e) clauze privind executarea ordinelor;
- f) clauze privind garanțiile/marjele;
- g) clauze privind tarifele și comisioanele care vor fi plătite de către client și termenul de plată;
- h) prevederi privind modul de încetare a contractului.

La deschiderea contului, clientul trebuie să depună în avans o marjă reprezentând cel puțin 50% din valoarea curentă de piață a instrumentelor financiare pe care le vinde în lipsă sau pe care dorește să le împrumute, sub forma de numerar, instrumente financiare sau titluri de stat cu scadență mai mică de 12 luni.

Valorile mobiliare achiziționate prin tranzacții în marjă constituite drept garanție nu pot fi folosite în vânzările în lipsă.

Clientul este obligat să notifice în scris că ordinul dat societății este "un ordin de vânzare în lipsă".

Înainte de efectuarea vânzării în lipsă, societatea trebuie să identifice dacă valorile mobiliare respective sau alte instrumente financiare echivalente sunt disponibile pentru a fi împrumutate în vederea livrării acestora cumpărătorului, la momentul decontării.

În momentul executării ordinului pe piața reglementată societatea va semna în mod clar că ordinul este de vânzare în lipsă.

Vânzările în lipsă se vor efectua la o valoare cel puțin egală a celui mai bun preț de vânzare înregistrat la momentul introducerii ordinului. La deschiderea ședinței, prețul este egal cu prețul de referință stabilit conform regulilor pieței reglementate.

Executarea ordinelor privind vânzările în lipsă va respecta regulile stabilite de operatorul de piață.

Informațiile privind vânzările în lipsă executate pe o piață reglementată vor fi făcute publice de către operatorul de piață cât mai curând posibil față de momentul executării ordinului.-

7.2.3. Împrumutul de instrumente financiare

Pot face obiectul împrumutului oferit de S.S.I.F., următoarele instrumente financiare:

- a) instrumente financiare aparținând S.S.I.F. înregistrate în contul propriu;
- b) instrumente financiare luate cu împrumut de S.S.I.F. de la o altă S.S.I.F.;
- c) instrumente financiare aparținând clienților S.S.I.F., numai cu acordul scris și expres al acestora.

Împrumutul de instrumente financiare se acordă, în schimbul unui comision, de către deținătorul de instrumente financiare, denumit în continuare creditor, unei persoane fizice sau juridice, denumită în continuare debitor, în scopul folosirii acestora pentru decontare și pentru menținerea poziției de formator de piață. Debitorul are obligația să restituie creditorului același tip de instrumente financiare la sfârșitul unei perioade de timp specificată în contract.

Împrumutul de instrumente financiare se va realiza numai după încheierea unui contract pentru împrumutul de instrumente financiare însoțită, după caz, de deschiderea unui cont în marjă. Contractul nu va putea fi încorporat în cadrul altor contracte încheiate de societate cu proprietarii instrumentelor financiare.

Contractul de împrumut de instrumente financiare încheiat între societate și client va include cel puțin următoarele prevederi:

- a) părțile contractante;
- b) obiectul contractului;
- c) perioada împrumutului;
- d) descrierea instrumentelor financiare care fac obiectul împrumutului și a volumului, cu menționarea codului ISIN;
- e) tipul și valoarea garanției depuse în contul în marjă pentru garantarea împrumutului;
- f) principiile de exercitare a drepturilor asupra instrumentelor financiare date cu împrumut;
- g) clauze privind situația nerambursării la scadență a instrumentelor financiare;
- h) clauze privind tarifele și comisioanele plătite de client;
- i) prevederi privind modul de încetare a contractului.

Prin contractul de împrumut, debitorul obține de la creditor toate drepturile necesare pentru a efectua transferul de proprietate.

Societatea va asigura o garanție pentru persoana fizică sau juridică, în cazul instrumentelor financiare date cu împrumut în numele acestora. Valoarea garanției va fi stabilită de comun acord de către părți în cadrul contractului încheiat.

Pe parcursul perioadei de împrumut, dacă societatea emitentă plătește dividende sau dobândă pentru valorile mobiliare date cu împrumut, înaintea restituirii acestora, plata respectivă trebuie făcută de către debitor, către creditor, dacă prevederile contractuale nu stabilesc altfel.

Prevederile art. 5, art. 7 și art. 8 referitoare la constituirea și menținerea garanțiilor minime, precum și cu privire la apelul în marjă, se aplică corespunzător și contractelor de împrumut de instrumente financiare.-

7.2.4. Cerințe de capital – riscul de credit

Pentru determinarea necesarului de capital în acoperirea riscului de credit, S.S.I.F. Vienna Investment Trust S.A. a ales să urmeze Abordarea Standardizată, în conformitate cu prevederile Regulamentului (UE) nr.680/2014 de stabilire a unor standarde tehnice de punere în aplicare cu privire la raportarea în scopuri de supraveghere a instituțiilor în conformitate cu Regulamentul (UE) nr. 575/2013 al Parlamentului European și al Consiliului.-

7.2.5. Expuneri mari

Societatea va monitoriza, raporta și supraveghea nivelul expunerilor mari în conformitate cu prevederile Regulamentului (UE) nr.680/2014 de stabilire a unor standarde tehnice de punere în aplicare cu privire la raportarea în scopuri de supraveghere a instituțiilor în conformitate cu Regulamentul (UE) nr. 575/2013 al Parlamentului European și al Consiliului.

Nu se consideră a fi expuneri următoarele situații:

- a) în cazul tranzacțiilor de schimb valutar, decontarea care are loc în mod normal în timpul celor două zile lucrătoare ulterioare plății;
- b) în cazul operațiunilor de vânzare sau cumpărare de titluri, decontare care are loc în mod normal în cele cinci zile lucrătoare ulterioare plății sau livrării titlurilor;
- c) în cazul furnizării de servicii de transfer de fonduri, inclusiv de execuție de plăți, compensări și decontări în orice monedă și de corespondent bancar sau de servicii de compensare, decontare și custodie a instrumentelor financiare către clienți, primirea întârziată a finanțării și alte expuneri care decurg din activitatea cu clienții, care nu durează mai mult decât până în următoarea zi lucrătoare;
- d) în cazul furnizării de servicii de transfer de fonduri, inclusiv de execuție de plăți, compensări și decontări în orice monedă și de corespondent bancar, expunerile pe termen de mai puțin de o zi față de instituțiile care prestează serviciile respective;
- e) expunerile deduse din fondurile proprii.-

7.3 RISCUL OPERAȚIONAL

Importanța existenței unei funcții de management al riscului operațional este subliniată la cel mai înalt nivel prin acordul de adecvare a capitalului, cunoscut ca Acordul Basel III. În cadrul lui se definește riscul operațional ca o categorie specifică de risc necesar a fi gestionată în cel mai practic mod cu putință prin reglementari specifice și asigurarea unei corelații între riscul operațional la care este supusa o instituție și capitalul propriu necesar acoperirii lui.

Funcția de risc operațional trebuie să impună roluri și responsabilități în domeniu precum și să stabilească liniile de raportare în vederea analizei și luării de decizii. De asemenea ea trebuie să definească, să creeze și să mențină actualizată o tipologie pentru cauze, evenimente de risc și impactul acestora asupra desfășurării normale a activității curente a societății.

Reducerea pierderilor directe și indirecte reprezintă un considerent principal de acțiune în identificarea, evaluarea, monitorizarea și controlul evenimentelor de risc operațional.

Prin implementarea unei infrastructuri de risc operațional se urmărește stabilirea unei modalități unitare de estimare și măsurare a expunerii la acest tip de risc din partea societății.-

7.3.1. Norma privind administrarea riscului operațional

Obiectiv

Prezenta normă de Administrare a Riscului Operațional își propune să stabilească principalele coordonate ale identificării, evaluării, monitorizării și diminuării efectelor evenimentelor de natura riscului operațional care sunt întâlnite în activitatea curentă desfășurată de S.S.I.F. Vienna Investment Trust S.A.

7.3.2. Identificarea evenimentelor

Categorii de risc operațional

În scopul evaluării nivelului de risc operațional la care se expune societatea în activitatea curentă, un pas important îl reprezintă identificarea și încadrarea evenimentelor de risc operațional în categorii specifice care să permită stabilirea celor mai eficiente metode de control și diminuare a efectelor potențiale.

Evenimentele de natura riscului operațional sunt clasificate în grupuri și categorii.

Evenimente de risc operațional

Evenimentele de risc operațional reprezintă acele situații care, datorită unor factori interni sau externi aflați sau nu sub controlul societății, se pot materializa în pierderi pentru instituție.

Un număr cât mai mare de evenimente de risc operațional trebuie să fie identificate și prevăzute în documentația specifică prin stabilirea condițiilor în care este posibil să se materializeze, a efectelor directe și potențiale, a metodelor de evaluare precum și a urmăririi în timp a eficienței măsurilor de prevenire și control adoptate.

O atenție deosebită trebuie îndreptată asupra posibilității ca evenimente neașteptate și neprevăzute, cu o severitate variabilă a consecințelor, să fie întâlnite în decursul activității.

Evenimente de risc operațional considerate de S.S.I.F. Vienna Investment Trust S.A. ca fiind reprezentative pentru situațiile deosebite cu care s-ar putea confrunta sunt inventariate în Nomenclatorul riscurilor operaționale (Anexa nr.1).

S.S.I.F. Vienna Investment Trust S.A. își propune menținerea în actualitate a acestei liste de evenimente de risc operațional și îmbunătățirea ei pe măsură ce vor fi colectate un număr cât mai mare de evenimente de acest gen.

În acest scop, societatea își propune crearea unei baze de date în care să fie înscrise evenimentele de risc operațional întâlnite pe plan intern și extern, condițiile de ansamblu ale materializării acestora, precum și măsurile adoptate pentru fiecare caz în parte.

7.3.3. Evaluarea evenimentelor

Indexul riscului operațional

Prin evaluarea riscurilor se înțelege determinarea nivelului amenințării de apariție a pierderilor în activitatea desfășurată. În esență, prin acest proces se reflectă la nivelul întregii societăți, nivelul expunerii la risc, prin identificarea evenimentelor de risc posibil a fi generatoare de pierderi.

Reflectarea nivelului de expunere la risc se va face prin determinarea indexului de risc.

Procedura de stabilire a indexului de risc presupune desfășurarea următorilor pași:

- La nivelul întregii societăți se inventariază evenimentele operaționale;
- Pentru fiecare eveniment operațional inventariat se stabilesc grupul și categoria;
- Fiecărui eveniment operațional i se asociază probabilitatea de apariție și coeficient de impact asupra activității.

Probabilitate de Apariție

0	Probabilitate neglijabilă, peste 2 ani
1	Probabilitate mică de a se întâmpla, șanse pot apărea totuși, maxim o dată pe an
2	Este posibil să se întâmple cel puțin o dată la 6 luni
3	Probabilitate mare, cel puțin o dată la 3 luni
4	Iminent/Inevitabil mai puțin de trei luni

0.1. Coeficient de Impact:

Impact potențial			
Nul = 0	Scăzut = 1	Moderat = 2	Înalt = 3
Valoarea pierderii	Valoarea pierderii	Valoarea pierderii	Valoarea pierderii
0 RON	1-100 RON	101-500 RON	>500 RON

0.1. Index de Risc = Probabilitate de Apariție X Impact

0.2. Index risc	0.3. Magnitudinea riscului	0.4. Acțiuni Propuse
0.5. $R > 9$	0.6. Risc maxim	0.7. Risc inacceptabil: 0.8. Măsuri suplimentare de protecție trebuie stabilite și aprobate, iar implementarea lor monitorizată și analizată
0.9. $R \geq 6$	0.10. Risc mare	0.11. Risc inacceptabil: vezi mai sus
0.12. $R \geq 4$	0.13. Risc Mediu	0.14. Risc acceptabil: Se implementează măsuri de control riscurilor, se monitorizează și reanalizează periodic
0.15. $R \leq 3$	0.16. Risc mic	0.17. Risc acceptabil: Vezi mai sus
0.18. $R=0$	0.19. Risc nul	0.20. Clasat

7.3.4. Monitorizarea și raportarea evenimentelor de natura riscului operațional

Un instrument important în analiza și administrarea riscului operațional îl reprezintă sistemul de monitorizare și raportare, care trebuie să acopere, la diferite nivele, întreaga infrastructura operațională a societății.

Fiecare angajat al S.S.I.F. Vienna Investment Trust S.A. va completa o fișă de evenimente în momentul în care constată apariția unui eveniment de natura riscului operațional. Angajatul va transmite persoanei desemnată cu evaluarea și administrarea riscurilor fișele de evenimente, exceptând cazul în care indexul calculat de risc este nul ($R=0$).

Fisa de evenimente

Eveniment NR:	Data Raportării	Raportat de	Semnătura_____
Alocat la	Închis la Data	De către	Semnătura_____
Descriere Eveniment:			
Descriere Efect:			
Acțiuni			
Pierdere estimată Valoare	Mică	medie	mare
Pierdere reală valoare	mică	medie	mare
Necesită urmărire	Necesită analiza ulterioară	Responsabil	Semnătura
Da [] Nu []	Da [] Nu []		
Măsuri Corective			
Măsuri Disciplinare propu			

Persoana desemnată cu evaluarea și administrarea riscurilor răspunde de centralizarea fișelor de evenimente; de asemenea, va urmări aparițiile evenimentelor. Lunar, va prezenta conducerii societății numărul de evenimente apărute pe grupuri, categorii, impactul financiar și indexul de risc. În momentul în care persoana desemnată cu evaluarea și administrarea riscurilor constată apariția unui eveniment cu index de risc mai mare ca 4, va întocmi raportul "plan de tratare a riscurilor". Evenimentele cu index de risc mai are sau egal cu 4 vor fi raportate conducerii în momentul apariției lor.

Plan de tratare a riscurilor

Nr. 1	Denumire eveniment				
Cauza și consecințe					
Probabilitate	Impact	Index Risc	Mare	Mediu ✓	Mic
Decizie și acțiune					
Acceptare Risc		Reducere Risc ✓			
Măsuri de reducere a riscului		Modalități de verificare		Reducerea Așteptată a riscului	
Acțiuni:		Stadiul/Data			
Nume:		Data:		Semnătura	

7.3.5. Controlul și reducerea efectelor riscului

Controale

În vederea realizării principalului obiectiv de administrare eficientă a riscului operațional în activitatea societății, este necesară monitorizarea și implementarea controalelor la diferite nivele, evaluarea eficienței acestora, precum și introducerea de metode de reducere a efectelor evenimentelor de risc operațional.

Unul dintre principalele controale introduse îl reprezintă controlul dual al activității S.S.I.F. Vienna Investment Trust S.A., prin atribuțiile funcției de conformitate.

Un alt element de control este posibilitatea de raportare oferită de softul utilizat, precum și rapoartele care se întocmesc, prezentate în regulamentul de organizare și funcționare, în regulile, procedurile, politicile și normele interne ale Societății.

Evaluarea acestor controale se realizează de către Direcția de Audit Intern.

Metode de reducere a efectelor riscului operațional

Concretizarea evenimentelor de natura riscului operațional și consecințele lor impun existența și aplicarea unor tehnici de reducere a efectelor acestora.

În vederea eliminării erorilor umane ce pot apărea la nivelul operațiunilor ce necesită introducere manuală de informații, se urmărește automatizarea unui număr cât mai mare de procese cu puncte de control monitorizate permanent.

Impunerea standardelor în activitatea curentă, separarea activităților în cadrul societății pe departamente, organizarea și funcționarea prezentate în acest document reprezintă o altă acțiune de reducere a efectelor evenimentelor de risc operațional.

1. Societatea își propune o abordare proactivă a riscului operațional. În atingerea acestui obiectiv, persoana desemnată cu evaluarea și administrarea riscurilor va analiza fiecare eveniment din nomenclatorul de riscuri și va întocmi scenarii de risc după exemplul prezentat în acest document. Rezultatele obținute vor fi prezentate conducerii societății.

Scenarii de risc

Scenariu de risc / magnitudine și tratare					
Nr. 1	Numele scenariului de risc Sabotarea deliberata a reputației instituției				
Cauza și consecințe Un angajat al societății transmite unui client informații de natura calomnioasă la adresa conducerii. Clientul decide să își retragă toate activele.					
Probabilitate	Impact estimat	Index Risc	Mare	Mediu	Mic
Decizie și acțiune: angajatului I se desface contractul de munca și prezintă scuze clientului					
Acceptare Risc		Reducere Risc✓			
Măsuri de reducere a riscului Redactarea unui act adițional la contractul de muncă privind confidențialitatea informațiilor și secretul profesional		Modalități de verificare		Reducerea Așteptată a riscului	
Acțiuni: Fiecare angajat va avea obligația de a semna un act adițional la contractul de munca. Angajații care nu respectă actul adițional vor fi sancționați cu desfacerea contractului de munca					Stadiul/Data
Nume: Aprobat:					Data: Semnătura:

- Faptele de natura practicilor frauduloase vor fi sancționate cu desfacerea contractului de muncă.
- Conducerea societății are responsabilitatea de a defini anual nivelul de risc acceptat.

7.3.6. Cerințe de capital – risc operațional

Pentru determinarea necesarului de capital în acoperirea riscului operațional, S.S.I.F. Vienna Investment Trust S.A. a ales să urmeze Abordarea de Bază, în conformitate cu prevederile Regulamentului (UE) nr.680/2014.-

Raportarea

Societatea va calcula și raporta fondurile proprii determinate în conformitate cu prevederile Regulamentului (UE) nr.680/2014.

Societatea va calcula și raporta Autorității de Supraveghere Financiară cerințele de capital aferente riscurilor de piață, credit și operațional.

S.S.I.F. Vienna Investment Trust S.A. va urmări ca fondurile proprii să fie mai mari sau cel mult egale cu suma cerințelor de capital pentru respectarea coeficienților de riscuri aferente portofoliului de instrumente financiare și, de asemenea, ca fondurile proprii să fie mai mari sau cel mult egale cu nivelul minim cerut pentru capitalul inițial.

Societatea va evalua în mod continuu profilul de risc al acesteia și gradul de adecvare al capitalului la riscuri în raport cu acesta.

În cadrul procesului intern de evaluare a adecvării capitalului la riscuri, S.S.I.F. va:

- identifica, măsura, diminua și raporta riscurile la care S.S.I.F. este sau poate fi expusă, pentru calcularea și evaluarea continuă a necesităților de capital;
- planifica și menține sursele de capital necesare realizării adecvării capitalului la profilul de risc al S.S.I.F.-

Nomenclatorul riscurilor operaționale

Nr. Crt.	Grup	Categorie	Eveniment	Probabilitatea de apariție	Impactul financiar	indexul de risc
	Factor Uman	Fraudă Internă	Sabotarea deliberata a reputației instituției			
	Factor Uman	Fraudă Internă	Spălare de bani in mod deliberat			
	Factor Uman	Fraudă Internă	Asociere pt. comitere de fraudă			
	Factor Uman	Fraudă Internă	Folosirea cu rea voință de informații confidențiale			
	Factor Uman	Fraudă Internă	garantarea obținerii anumitor rezultate financiare			
	Factor Uman	Fraudă Internă	Ignorarea intenționată a procedurilor			
	Factor Uman	Fraudă Internă	Furtul instrumentelor financiare ale clienților			
	Factor Uman	Fraudă Internă	Furtul fondurilor bănești al clienților			
	Factor Uman	Fraudă Externă	Accesări interne neautorizate ale sistemelor			
	Factor Uman	Fraudă Externă	Transmiterea de informații false privind identitatea			
	Factor Uman	Fraudă Externă	Deschideri frauduloase de conturi			
	Factor Uman	Fraudă Externă	Șantaj			
	Factor Uman	Fraudă Externă	Jaf armat			
	Factor Uman	Fraudă Externă	Spălare de bani			
	Factor Uman	Fraudă Externă	Accesări externe neautorizate ale sistemelor			
	Factor Uman	Fraudă Externă	Fraudă prin programare			
	Factor Uman	Fraudă Externă	Virusi de computer			
	Procese	Clienți, produse și practici comerciale	Preluarea greșită a ordinelor			
	Procese	Clienți, produse și practici comerciale	Înregistrări greșite în contul clienților			
	Procese	Clienți, produse și practici comerciale	Erori de tranzacționare			
	Procese	Clienți, produse și practici comerciale	Plăți greșite către clienți			
	Procese	Clienți, produse și practici comerciale	Informarea eronată			
	Procese	Clienți, produse și practici comerciale	Achiziții fără acoperire in numerar			
	Procese	Executarea, livrarea și gestiunea proceselor	Documente completate incorect			
	Procese	Executarea, livrarea și gestiunea proceselor	Clauze contractuale inadecvate			
	Procese	Executarea, livrarea și gestiunea proceselor	Documente lipsă			
	Procese	Executarea, livrarea și gestiunea proceselor	Date contabile eronate			
	Procese	Executarea, livrarea și gestiunea proceselor	Raportări eronate către autorități			
	Procese	Executarea, livrarea și gestiunea proceselor	Raportări financiare eronate			
	Procese	Executarea, livrarea și gestiunea proceselor	Raportări fiscale eronate			
	Procese	Executarea, livrarea și gestiunea proceselor	Împrumutul, gajarea, constituirea de garanții in numele SSIF prin utilizarea activelor clienților			
	Procese	Executarea, livrarea și gestiunea proceselor	Ascunderea identității proprietarului de instrumente financiare			
	Procese	Executarea, livrarea și gestiunea proceselor	Executarea prioritară a ordinelor în contul propriu sau a persoanelor relevante			

	Procese	Executarea, livrarea și gestiunea proceselor	Tranzacționarea excesivă în contul clienților discreționari			
	Procese	Executarea, livrarea și gestiunea proceselor	Manipularea de piață			
	Procese	Executarea, livrarea și gestiunea proceselor	Acoperirea obligațiilor SSIF din contul clienților			
	Procese	Practici de angajare și siguranța la locul de munca	Lipsa personalului adecvat			
	Procese	Practici de angajare și siguranța la locul de munca	Pierderea personalului cheie			
	Procese	Practici de angajare și siguranța la locul de munca	Concediere ilegală			
	Procese	Practici de angajare și siguranța la locul de munca	Discriminare			
	Procese	Practici de angajare și siguranța la locul de munca	Hartuire			
	Procese	Practici de angajare și siguranța la locul de munca	Nerespectarea legislației muncii			
	Sisteme	Înteruperea activității și funcționarea neadecvată a sistemelor	Căderi de rețele			
	Sisteme	Înteruperea activității și funcționarea neadecvată a sistemelor	Căderi de hardware			
	Sisteme	Înteruperea activității și funcționarea neadecvată a sistemelor	Căderi de software			
	Sisteme	Înteruperea activității și funcționarea neadecvată a sistemelor	Software neadecvat			
	Sisteme	Înteruperea activității și funcționarea neadecvată a sistemelor	Erori de programare			
	Sisteme	Înteruperea activității și funcționarea neadecvată a sistemelor	Incompatibilități cu sistemele existente			
	Sisteme	Înteruperea activității și funcționarea neadecvată a sistemelor	Hardware depășit			
	Sisteme	Înteruperea activității și funcționarea neadecvată a sistemelor	Software depășit			
	Extern	Înteruperea activității și funcționarea neadecvată a sistemelor	Căderi de energie electrică			
	Extern	Înteruperea activității și funcționarea neadecvată a sistemelor	Căderi de telecomunicații externe			
	Extern	Înteruperea activității și funcționarea neadecvată a sistemelor	Indisponibilitatea locațiilor			
	Extern	Înteruperea activității și funcționarea neadecvată a sistemelor	Război			
	Extern	Înteruperea activității și funcționarea neadecvată a sistemelor	Exproprieri			
	Extern	Pagube asupra activelor corporale	Incendiu			
	Extern	Pagube asupra activelor corporale	Inundație			
	Extern	Pagube asupra activelor corporale	Dezastre civile			
	Extern	Pagube asupra activelor corporale	Terorism			
	Extern	Pagube asupra activelor corporale	Distrugeri de proprietate			